

Požehnání proměny (Slovo na adventním večírku Liberálně ekologické strany)

Děkuju za pozvání. Velice si toho vážím. Rád bych s vámi sdílel požehnání Nejvyššího, ale dovolte mi říci několik slov k tomuto dni: Je to den lidských práv, je to významný den při vzpomínání na památku Nelsona Mandely a je to jeden den z adventních, které v našem křesťanském kalendáři znamenají přípravu na něco, co má přijít. Přicházející budoucnost, nové poměry, nové nebe a nová země.

Mám na mysli lidi, kteří chtějí přemýšlet o budoucnosti, ale nemohou se zbavit minulosti. Otvírat věci nové, žít advent nových zítřků v republice, v církvi, v neziskovkách či v rodině nelze bez toho, aby se lidé vrátili a smířili. Dnes ráno jsem přemýšlel nad proměnou člověka, který nedávno odešel na věčnost. Vyžadoval lidská práva, vyžadoval je silou a pak našel jinou cestu. Podobnou cestě našeho pana prezidenta, který nám za několik dní bude chybět už dva roky.

Daleko v Africe dnes vzpomínaly zmoklé davы na svého prezidenta. Já jsem si u pana Mandely vážil vždy požehnání proměny. A to bez iluzí. Prošel z podoby teroristy do podoby člověka, který nabyl přesvědčení, že je třeba respektovat smíření. Apartheid narýsoval poměry, které by mohli pochopit pamětníci konečného řešení židovské otázky. Rasa bílých, černých a barevných. Velké přesuny obyvatelstva, etnické čištění, vraždy a mučení. A ovšem, násilí na obou stranách, protože odpor byl veden také silou a bez ohledů. Oboustranné peklo.

Mandela v dlouhotrvajícím vězení našel cestu. Smíření. A v procesu proměny politických poměrů svedly komise smíření na jedno místo pachatele a oběti. Téměř 20 000 případů, z toho 5 000 v přímém přenosu sdělovacích prostředků. Pachatelé si poslechli pravdu viděnou očima obětí, vyznali sami na sebe svůj podíl na tom všem, v čem měli svůj podíl. To je na jednu stranu diskvalifikovalo, protože všichni věděli, že mají na rukou krev, a na druhou stranu zprostředkovávalo těžko poskytovanou milost. Tak dostávali odpuštění a druhou šanci. Člověk, který žije z milosti může žít pravdivě. To nebyly žádné potěmkinovy vesnice pomatené pobožnosti, to byla jediná možnost, se kterou viníci uznali princip smíření. A to z obou stran. To nešlo bez síly víry. Ostatně byla to jasná učebnice pro pozdější východoněmecké narovnání podle Gauckova stříhu.

Šlo to v prostředí, které od osmnáctého století poznamenáno misí Moravských bratří. Madiba v dětství zažil prostředí vesnice založené bratřími. Znal sílu církve, která odmítla respektovat představy o právu na Boha podle barvy pleti a usilovně se snažila o vzdělávání Jihoafríčanů. V lidských právech totiž není jen prostor pro protest, vyžadování trestu a ostranění pachatelů - v lidských právech je místo pro pravdu a smíření.

Přeju vám, abyste se svým příchodem nesli poctivou pravdu a zároveň smíření. To jsou odkazy těch, kteří nás předešli a v téhle chvíli nám chybí.

A teď se postavme, rozhlédněme se jeden po druhém a spolu přijmeme požehnání: "Všemohoucí Bože, stvořiteli a Pane nebe i země. Děkujeme Ti za požehnání stvoření, za tuto Zemi a prostředí k životu. Děkujeme Ti jeden za druhého v naší rozmanitosti. Prosíme za smíření a pokoj, které lze přijmout skrze Ježíše Krista. Tak jsme jeden na druhého položili Jméno Hospodinovo a Hospodin nám požehná, Amen.